

گردآوری و تنظیم از: رمضانعلی بذرافشان

با گسترش روزافزون فناوری اطلاعات و ارتباطات و امکان استفاده از قابلیت های بستر اینترنت، مراکز و شخصیت های اسلامی از این قابلیت ها بی بهره نبوده اند و الحمدلله شاهد رشد روزافزون حضور آثار مختلف اسلامی در اینترنت هستیم. دسترسی به مطالب گوناگون در سطوح مختلف در موضوعات علمی - فرهنگی از محورهای مهم قابل دستیابی در اینترنت می باشد که عموماً این مطالب توسط مراکز علمی پژوهشی و شخصیت های علمی بویژه مراجع معظم ائمه شده است. لیست ذیل دربردارنده اسامی پایگاه هایی است که به صورت تخصصی به این موضوع پرداخته اند.

نباید فراموش کرد که اکثر پایگاه های دینی شیعه و اهل سنت در سایت های خود به این موضوع پرداخته اند. گفتنی است گزینه فقه و اصول در سایت های جامع شیعی مثل سایت های آل البیت، تبیان، نور... و همچنین گزینه فقه و اصول کتابخانه های دیجیتال تحت وب مثل کتابخانه دیجیتالی نور، کتابخانه دیجیتالی تبیان و ... قابل استفاده عموم کاربران می باشد. البته برای دسترسی به متن کتب، مقالات، توضیح المسایل و رساله های عملیه یا متن و صوت دروس خارج فقه و اصول شخصیت های علمی و اهل قلم - بویژه مراجع معظم - می توان از طریق درج آدرس اینترنتی سایت های آنان بهره برد. علاوه بر این بسیاری از کتابخانه ها با استفاده از قابلیت های اینترنت نسبت به درج فهرست کتاب های موجود در کتابخانه خود نیز اقدام کرده اند که کتابخانه ملی (<http://www.nlai.ir>)، پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه های ایران با درج اطلاعات کتابشناسی بیش از ۴,۰۰۰,۰۰۰ عنوان کتاب از ۱۷۹ کتابخانه به آدرس (<http://www.lib.ir>) و صدها کتابخانه دیگر از این نمونه می باشند. شایان ذکر است که علاوه بر موارد فوق برخی از موسسات و مدیران نشریات نیز نسبت به نقد و معرفی و درج کتب و مقالات گوناگون خود اقدام کرده اند که می توان به پایگاه های زیر اشاره کرد:

بانک مقالات نشریات نور <http://www.Noormags.com>

بانک مقالات ناماتن <http://www.namamatn.com>

بانک مقالات مگیران <http://www.magiran.com>

نمایه استنادی علوم جهان اسلام <http://www.isc.gov.ir>

برخی از اشکالات یا عدم دسترسی به اطلاعات تخصصی مذکور در این پایگاه ها به مهارت های کاربران برمی گردد که ضرورت دارد برای دسترسی مناسب با ویژگی و قابلیت های موتورهای جستجو و پایگاه های مورد نظر بیشتر آشنا شویم. از آنجایی که دسترسی به اطلاعات تخصصی بیشتر از طریق شناخت آدرس این پایگاه ها امکان پذیر است، لیست ذیل به منظور دسترسی سریعتر خوانندگان محترم به اطلاعات تخصصی فقه و اصول تهیه شده است، امید است مورد استفاده علاقمندان محترم قرار گیرد.

پایگاه های تخصصی اینترنتی فقه و اصول

پایگاه اطلاع رسانی مرجعیت شیعه

<http://www.marjaeyat.com>

محلی برای دسترسی به اخبار مرتبط با مراجع و فقهای معاصر، این پایگاه به هیچ یک از مراجع عظام تقلید وابستگی ندارد.

گزینه های این پایگاه از قبیل زندگینامه، تالیفات، بیانیه ها، توضیح المسائل، بانک صوتی تصویری، تماس با دفاتر مراجع، ارسال استفتاء، استفتائات و پیوند به پایگاه های ۳۲ تن از مراجع و فقها می باشد.

اسامی مراجع و فقهای مندرج در این سایت:

آیت الله تهرانی / آیت الله جناتی / آیت الله خامنه ای / آیت الله خوانساری / آیت الله دستغیب / آیت الله دوز دوزانی / آیت الله رحیمی آزاد / آیت الله روحانی / آیت الله سبحانی / آیت الله سیستانی / آیت الله شاهرودی / آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی / آیت الله علی صافی گلپایگانی / آیت الله نوری همدانی / آیت الله علوی گرگانی / آیت الله گرامی / آیت الله محسنی / آیت الله مدرسی / آیت الله مظاهری / آیت الله مدنی تبریزی / آیت الله مکارم شیرازی / آیت الله ملکوتی / آیت الله موسوی اردبیلی / آیت الله وحید خراسانی

شبکه اطلاع رسانی اجتهاد

<http://www.ijtihad.ir>

شبکه اطلاع رسانی اجتهاد وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی است.

برخی دیگر از گزینه های این پایگاه عبارتند از بانک اطلاعات فقه و اجتهاد، مذاهب فقهی، حوزه های علمیه و پیوندهای مرتبط. زیرگزینه های بانک اطلاعات فقه و اجتهاد نیز شامل کتب، مقالات، پایان نامه ها، نشریات، دانشوران، دروس، مراکز، پایگاه ها و نرم افزارهای تخصصی می باشد.

دایرة المعارف فقه اهل بیت(ع)

<http://www.islamicfeqh.com>

سایت "اسلامیک فقه" وابسته به موسسه دایرة المعارف فقه اسلامی بر مذهب اهل بیت (ع) است. زبانهای فارسی، عربی، انگلیسی و فرانسه، زبانهای این سایت می باشد.

ایجاد محیط مناسب جهت ارتباط دو سویه بین دستاران و علاقمندان به اهل بیت(ع)، اطلاع رسانی مناسب و امکان دسترسی به منشورات موسسه دایرة المعارف فقه اسلامی و پاسخ به سوالات فقهی و کلامی از اهداف این سایت است.

دسترسی به متن کامل بیش از ۸۰ عنوان آثار منتشره فقهی، فصلنامه های فارسی و عربی فقه، فصلنامه عربی منهج و تقریرات درس آیت الله سید محمد باقر صدر توسط آیت الله شاهرودی از بخش های پر محتوای این سایت می باشد.

مرکز فقهی ائمه اطهار(ع)

<http://www.markazfeqhi.com>

مرکز فقهی ائمه اطهار(علیهم السلام) به عنوان اولین مرکز تخصصی فقه و اجتهاد زیر نظر حضرت آیت الله محمد فاضل لنکرانی(قدس سره) از سال ۷۶ فعالیت خود را شروع کرده و سایت این مرکز با آدرس فوق الذکر، محل درج متون فقهی و اصولی حضرت آیت الله فاضل لنکرانی و پژوهش های منتشره این مرکز می باشد.

دسترسی به متن کتب مختلف فقهی و اصولی از ویژگی های مهم این سایت است.

یکی از اهداف این سایت اطلاع رسانی و خدمات دهی آموزشی و پژوهشی به دانش پژوهان این مرکز فقهی می باشد.

پایگاه اطلاع رسانی کتابخانه تخصصی فقه و اصول <http://www.feghlib.com> &ir

این پایگاه، دارای پنج بخش است:

یک. منابع کتابخانه، شامل: کتب، مجلات، پایان نامه ها و نسخه های خطی و چاپ سنگی.

دو. مجله الکترونیکی فقه و اصول.

سه. معرفی تازه های کتابخانه.

چهار. پایگاه های مرتبط.

پنج. ارتباط با ما.

در بخش نخست، تمامی اطلاعات کتابشناختی منابع، در دسترس قرار دارد.

مجله الکترونیکی، شامل اخبار و گزارش هایی در حوزه مطالعات فقهی - حقوقی، معرفی مجموعه های موجود در کتابخانه،

نرم افزارهای فقهی - حقوقی و مطالبی از این دست است که به زودی راه اندازی خواهد شد.

در بخش معرفی تازه ها، اطلاعات تازه ترین کتاب های وارد شده به کتابخانه درج و برای برخی، معرفی های توصیفی و

انتقادی نیز منتشر می گردد.

در بخش پایگاه های مرتبط، به سایت های فقهی، حقوقی، رجالی و اصولی که مرتبط با موضوع کتابخانه است، لینک داده

می شود.

اطلاعات آماری کتب و نشریات و سایر مواد کتابخانه ای در این کتابخانه به شرح ذیل است: (پایان سال ۱۳۸۷)

کتاب ها: ۱۵۱۲۰ عنوان در ۲۳۸۱۲ مجلد.

نشریات: ۲۴۷ عنوان در ۷۲۷۴ مجلد.

۳- مقالات: ۴۵۰۰ عنوان.

۴- دیسک های فشرده: ۱۱۳ حلقه.

۵- پایان نامه ها: ۷۷۵ عنوان.

۶- نسخه های خطی: ۴۵ مجلد.

۷- نسخه های عکسی: ۱۰۰ نسخه.

۸- کتاب های چاپ سنگی: ۳۸۰ مجلد.

همچنین کتابخانه، دو مجموعه به نام های "مجموعه مقالات فقه پژوهی" و "مجموعه مقالات اصول پژوهی" را در ۶۹ مجلد، تهیه و تدوین نموده و در اختیار محققان قرار داده است.

پایگاه های تخصصی برخی از مراجع معظم

در این بخش به دلیل این که امکان دسترسی به متن کتب، مقالات، رساله های عملیه، پرسش و پاسخ های فقهی، صوت و متن برخی از دروس خارج فقه و اصول برخی از مراجع معظم وجود دارد به ذکر آن اقدام کرده ایم

سایت حضرت آیت الله خامنه ای

<http://www.khamenei.ir>

پایگاه اطلاع رسانی رهبری، به چندین زبان طراحی و ارائه شده است و مطالب درسی و رساله ای بسیار مهم در آن ارائه شده است به گونه ای که به عنوان یکی از معدود سایت های اینترنتی فارسی، مطالب دروس خارج فقه برای دانشجویان در دسترس است. قابل ذکر است که این سایت به صورت الکترونیکی به سوالات کاربران در اسرع وقت پاسخ می گوید

ضمنای سایت leader.ir نیز به مباحث فقهی در قالب گزینه های زیر پرداخته است :
استفتائات جدید (پرسشهای متداول، استهلال ماهانه، ارسال استفتاء، پیگیری پاسخ) اجوبه الاستفتائات (مناسک حج ، توضیح المسائل امام ، راهنمای فتاوا ، اصطلاحات فقهی) خارج فقه ، مناسک حج و مناسک حج (چند رسانه ای)

سایت حضرت آیت الله صافی گلپایگانی

www.saaafi.net

سایت ایشان به ۲ زبان ارائه شده است و مطالب مفید مذهبی و درسی زیادی دارد . گرافیک خوب و جامعیت مطلبی سایت ، این پایگاه را به عنوان یکی از مراکز اطلاع رسانی خوب برای مقلدان ایشان تبدیل کرده است .
ضمنای استفتای آیت الله صافی گلپایگانی در مورد Network Marketing و Gold Quest را میتوان در نشانی : <http://www.saaafi.net/farsi/new/02.HTM> مشاهده کرد.

سایت حضرت آیت الله موسوی اردبیلی

<http://www.ardebili.com>

پایگاه وب این مرجع بزرگوار تقلید ، از قابلیت های اینترنتی خوبی برخوردار است . در این سایت ، کاربران و علاقمندان می توانند در مسائلی به بحث و تبادل نظر بپردازند . تالار گفت و گوهای اینترنتی سایت در نشانی اینترنتی : <http://www.ardebili.com/Per/Forum/default.asp> قرار گرفته است . علاوه بر این نشانی، پست الکترونیک مستقیم آیت الله موسوی اردبیلی که در نشانی : mousavi@ardebili.org قرار دارد ، برای ارتباط مستقیم مقلدان با وی ارائه شده است .

سایت حضرت آیت الله سیستانی

<http://www.sistani.org>

سایت این مرجع بزرگ شیعه نیز از غنای اطلاعاتی بالایی برخوردار است و به ۴ زبان عربی - فرانسوی - اردو و فارسی راه اندازی شده است . در این پایگاه ، زندگی نامه ، رساله ، تالیفات ، پیام های صادره ایشان ، پرسش های پاسخ داده شده، به مخاطبان سایت ارائه شده است . هم چنین به عنوان یک کار ابتکاری ، مدیر محترم سایت نشانی الکترونیکی مسنجر خود را در اینترنت ارائه کرده است تا به صورت اینترنتی پاسخ گوی سوالات کاربران پایگاه باشد. همچنین سایت الشیعه (alshia.com) متعلق به دفتر حضرت آیت الله سیستانی یکی از بزرگترین و فعالترین منابع اطلاعاتی شیعه می باشد و به ۲۷ زبان زنده دنیا مطلب ارائه میدهد

سایت حضرت آیت الله فاضل لنکرانی

<http://www.lankarani.org>

سایت حضرت آیت الله فاضل لنکرانی از مراجع معظم تقلید ، یکی از بزرگ ترین و پر مطلب ترین و در عین حال پر مخاطب ترین سایت های مربوط به مراجع معظم تقلید در اینترنت است. این سایت در زمان حیات حضرت آیت الله فاضل لنکرانی به ۲۹ زبان مختلف، مطالب خود را ارائه می کرده است و از غنای اطلاعاتی خوبی برخوردار می باشد ولی پس از رحلت حضرت آیت الله فاضل تعداد زبان های تحت پوشش به هفت زبان می رسد . استاد جواد فاضل لنکرانی از فرزندان معظم له در نشانی وب <http://www.j-fazel.org> مطالبی ارائه کرده اند که مشاهده آن را به خوانندگان علاقمند توصیه می کنیم . کتابخانه تخصصی فقهی که در این سایت ارائه شده است نمونه

بـارزی از مخاطـب بـالای پایگـاه مـی باشـد کـه در آدرس :
<http://www.lankarani.org/Persian/lib/index.html> قرار دارد.

سایت حضرت آیت الله نوری همدانی

<http://www.noorihamedani.com>

این سایت به ۳ زبان ارائه اطلاعات می کند و دامنه خوبی را انتخاب کرده است . این پایگاه به صورتی الکترونیکی رساله ایشان و تالیفات و مروری بر زندگی این بزرگوار را ارائه کرده است. دسترسی به متن دروس فقهی اصولی و آثار منتشره معظم له ، امکان طرح پرسش های فقهی و احکام از طریق سایت از ویژگی های خوب این سایت می باشد.

سایت آیت الله مکارم شیرازی

<http://www.makaremshirazi.com>

فعالیت این سایت به شش زبان فارسی، عربی، انگلیسی، روسی، فرانسه و اردو است
متون قابل دسترسی این سایت شامل تالیفات ، توضیح المسائل، مناسک حج، استفتائات از آیت الله مکارم شیرازی، سوالات شرعی و ... می باشد.

نکته مهم این سایت دسترسی به متن دروس فقه و اصول معظم له است که تقریباً به روز روی سایت قرار می گیرد.

خارج اصول، خارج فقه(حج)، حدود و تعزیرات، دیات و نکاح از بخش های تمام متن قابل دسترسی درس خارج ایشان است.

گزینه کتابخانه از بخش های مهم این سایت می باشد که متون به زبانهای مختلف را در خود جای داده است. کتابخانه همراه ویژه تلفن همراه شامل همراه نمونه ، نرم افزار استفتائات، نرم افزار سوالات شیعی، نرم افزار معارف اسلامی می باشد.

سایت آیت الله میرزا جواد تبریزی

<http://www.tabrizi.org>

فعالیت این سایت به سه زبان فارسی، عربی و اردوست ولی زبان اردو فعلاً غیر فعال است.
دسترسی به منابع تمام متن این سایت عبارت است از کتابهای: رساله، احکام بانوان در حج و عمره، احکام مناسک الحج، القضاء و الشهادات ، تنقیح مبانی العروه ، کتاب اصول، پاسخ به پرسش ها و استفتائات از دیگر گزینه های این سایت می باشد.

لیست پایگاههای اینترنتی برخی از مراجع و فقهای عظام

الحمدلله فقها و مراجع بسیاری با استفاده از قابلیت های اینترنت نسبت به ارتباط با کاربران مختلف از اقصی نقاط جهان اقدام نموده و متون دروس فقه و اصول و حتی صوت دروس خود را درج نموده اند. بنا بر ضرورت شناخت و بهره گیری از این اطلاعات ارزشمند لیست ذیل تهیه و در اختیار علاقمندان محترم قرار می گیرد.

ردیف	فقها و مراجع	پایگاه اینترنتی
۱	آیت الله جعفر سبحانی	http://www.Tohid.ir
۲	آیت الله جناتی	http://www.Jannati.com
۳	آیت الله حسین وحید خراسانی	http://www.Vahid-khorasani.ir
۴	آیت الله حسینی مظاهری اصفهانی	http://www.Mazaheri.ir
۵	آیت الله خامنه ای	http://www.Leader.ir
۶	آیت الله خوانساری	http://www.Khansari.ir
۷	آیت الله دستغیب	http://www.Dastgheib.ir
۸	آیت الله دوزدوزانی	http://www.Dozdouzani.com
۹	آیت الله روحانی	http://www.Rohani.ir
۱۰	آیت الله سید ابوالقاسم خویی	http://www.Alkhoei.net
۱۱	آیت الله سید روح الله الموسوی الخمینی	http://www.Imam-khomeini.com
۱۲	آیت الله سید صادق شیرازی	http://www.Shirazi.ir
۱۳	آیت الله سید علی حسینی سیستانی	http://www.Sistani.org
۱۴	آیت الله سید محمد حسین شاهرودی	http://www.Shahrodi.org
۱۵	آیت الله سید محمد سعید طباطبایی حکیم	http://www.Alhakeem.com
۱۶	آیت الله سید محمد علی شیرازی	http://www.Shirazi-sa.ir
۱۷	آیت الله عبدالله جوادی آملی	http://www.Esraco.net
۱۸	آیت الله علوی گرگانی	http://www.Gorgani.ir
۱۹	آیت الله علی صافی گلپایگانی	http://www.Alisafi.ir
۲۰	آیت الله لطف الله صافی گلپایگانی	http://www.Safi.org
۲۱	آیت الله مجتبی تهرانی	http://www.Mojtaba-tehrani.ir
۲۲	آیت الله محمد تقی بهجت فومنی	http://www.Bahjat.org
۲۳	آیت الله محمد فاضل لنکرانی	http://www.Lankarani.net
۲۴	آیت الله مکارم شیرازی	http://www.Makaremshirazi.org
۲۵	آیت الله ملکوتی	http://www.Malakouti.org
۲۶	آیت الله موسوی اردبیلی	http://www.Ardebili.com
۲۷	آیت الله میرزا جواد تبریزی	http://www.Tabrizi.org

